

31.12.2021

ASIA

Päätös Raahen Vesi Oy:n pohjavesialueiden tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä vesilain (587/2011) 3 luvun 12 §:n mukaisesti

TARKKAILUVELVOLLINEN

Raahen Vesi Oy

ASIAN VIREILLETULO

Raahen Vesi Oy on toimittanut AFRY Finland Oy:n laatiman esityksen toimialueellaan olevien pohjavesialueiden ja pohjavedenottamoiden tarkkailusuunnitelman päivittämisestä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) hyväksyttäväksi 12.5.2020.

Tarkkailusuunnitelman tarkistaminen on tullut ajankohtaiseksi mm. uuden Hietapakan vedenottamon rakentamisen ja käyttöönoton sekä Antinkankaan vedenottamon lakkauttamisen myötä. Edellinen tarkkailusuunnitelma on vuodelta 2010 (Pöyry Finland Oy, 10.9.2010). Ohjelman on hyväksynyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 18.10.2010 (POPELY/218/07.02/2010).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Tarkkailusuunnitelma koskee Raahen Vesi Oy:n pohjavedenottamoita Raahen ja Siikajoen kuntien alueilla yhteensä kolmella pohjavesialueella. Tarkkailuvelvollisella on vedenottoon yhteensä 11 vesilain mukaista lupaa (taulukko).

Antinkankaan vedenottamo on poistettu käytöstä ja ottamoita koskeva vesilain mukainen suoja-alue on purettu Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä Nro 165/2019 (10.12.2019).

Kunta	Pohjavesialue	Vedenottamo	Lupa
Raahe	Palokangas-Selänmäki B	Sarkala	PSVEO 68/69/I, 23.12.1969
Raahe	Palokangas-Selänmäki B	Palokangas	PSVEO 78/81/II, 30.12.1981
Raahe	Palokangas-Selänmäki B	Rautamullanmäki	PSVEO 96/72/I, 31.10.1972
Raahe	Palokangas-Selänmäki B	Hietapakat	PSAVI 52/2017/2, 29.8.2017
Raahe	Palokangas-Selänmäki A	Selänmäki	PSVEO 40/71/I, 27.4.1971
Raahe	Palokangas-Selänmäki A	Selänmäki II B	PSVEO 91/90/2, 31.10.1990
Siikajoki	Palokangas-Selänmäki A	Selänmäki IV	PSVEO 54/89/2, 29.9.1989
Siikajoki	Koivulankangas-Keltalankangas	Relletti	PSVEO 36/82/II, 20.4.1982
Siikajoki	Koivulankangas-Keltalankangas	Relletti II	PSVEO 53/90/2, 14.5.1990
Siikajoki	Koivulankangas-Keltalankangas	Koivulankangas II ja IIA	PSVEO 67/89/2, 7.12.1989
Raahe	poistettu luokituksesta	Antinkangas	PSEVO 2/65/I, 21.1.1965

EHDOTUS TARKKAILUSUUNNITELMAKSI

AFRY Finland Oy:n 4.5.2020 laatima tarkkailusuunnitelman päivitys koskee Raahen Vesi Oy:n Palokangas-Selänmäki A ja B sekä Koivulankangas-Keltalankangas - pohjavesialueilla sijaitsevia vedenottamoita. Tarkkailusuunnitelmassa esitetään tarkkailusta pääosin seuraavaa:

Pohjavedenoton seuranta:

Pohjavedenottoa seurataan vedenottamoilla olevilla virtausmittareilla jatkuvasti ja tiedot kerätään valvomoautomaation tietopankkeihin. Vedenotto toteutetaan siten, ettei vedenottoluissa asetettuja sallittuja vedenottomääriä ylitetä.

Vedenottamoiden raakaveden tarkkailu:

Vedenottamoiden raakaveden laadun seuranta toteutetaan käytössä olevilla vedenottamoilla kaksi kertaa vuodessa huhtikuussa ja syys-lokakuussa tiettyjen perusmuuttujien osalta (A1). Lisäksi raakavedestä määritetään raskasmetallit (A2) joka viides vuosi, elleivät tulokset muuta edellytä. Jos vedenottamolla on käytössä useita kaivoja, näyte otetaan pääsääntöisesti eniten käytetystä kaivosta. Näyte voidaan ottaa myös vedestä, joka edustaa useamman kaivon raakaveden sekoitusta. Tämä on ilmoitettava analyysitodistuksessa. Muilla ottamoilla seuranta tehdään kerran vuodessa tai harvemmin. Kerran vuodessa tapahtuva näytteenotto voidaan toteuttaa huhtikuussa tai syys-lokakuussa. Relletin vedenottamoiden osalta riittää vuosittainen seuranta vain toisesta kaivosta vuorovuosina. Esimerkiksi parittomina vuosina on Relletti I ja parillisena vuosina Relletti II.

Taustatarkkailu:

Palokangas-Selänmäki B -pohjavesialueella sijaitsevan Hietapakkojen vedenottamon alueelle on esitetty taustaseurantaa läheisten ampumaratojen vuoksi. Tarkkailupisteiksi esitetään pohjavesiputkia 2001, 2002 ja 413. Taustaseurannassa määritetään kerran vuodessa syys-lokakuussa raskasmetallit (A2). Muuta taustaseurantaa ei esitetä, koska käytännössä monet ottamoista toimivat taustaseurantapisteinä, koska niistä ei oteta nykyisellään vettä.

Pohjaveden korkeuden seuranta:

Pohjaveden korkeutta seurataan vähintään neljä kertaa vuodessa; helmimaaliskuussa, touko-kesäkuussa, syys-lokakuussa ja marras-joulukuussa. Hietapakkojen vedenottamon alueella vesipintojen seuranta tehdään kuusi kertaa vuodessa vähintään vuoden ajan ottamoiden käyttöönotosta. Sen jälkeen, mikäli tulokset sen mahdollistavat, seuranta voidaan harventaa neljä kertaa vuodessa tapahtuvaksi (normaaliaikainen seuranta). Mittaukset suoritetaan esimerkiksi mainittujen kuukausien vaihteessa. Mittausajankohdissa voidaan huomioida myös kunkin vuoden olosuhteet.

Koivulankangas-Keltalankangas pohjavesialueella on seurannassa Valkeisjärvi (putki 24). Vesipintaa seurataan vastaavasti kuin pohjaveden korkeutta havaintoputkista eli neljä kertaa vuodessa. Alueella ei ole talousvesikaivoja tai lähteitä, joita olisi tarve seurata.

Raportointi:

Tarkkailuohjelmaan kuuluvien havaintopisteiden pinnankorkeustieto ja vedenlaatuanalyysien tulokset toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen joko suorasiirtona pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tai sopivassa siirtomuodossa (sähköiset siirtotiedostot). Laboratorio voi toimittaa analyysitulokset myös suoraan pohjavesitietojärjestelmään. Vedenottomäärät tallennetaan suoraan vesihuollon tietojärjestelmään (VEETI).

Tutkimuslaboratorio toimittaa analyysitulokset heti niiden valmistuttua tai viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta. Tutkimustodistuksista tulee käydä ilmi selkeästi näytteenottoaika tarkkailuohjelman mukaisin tunnuksin yksilöitynä.

Tarkkailun tuloksista voidaan laatia yhteenvetoraportit määräajoin.

Muuta:

Tarkkailuvelvollinen asentaa uudet pohjavesiputket ja tarvittaessa uusia huonokuntoiset/toimimattomat havaintoputket. Putket ulotetaan tarpeeksi syväälle pohjavesikerrokseen, mahdollisuuksien mukaan kallionpintaan saakka. Putkien asennuksessa huomioidaan paikalliset olosuhteet. Asennettavat pohjavesiputket ovat tehdasvalmisteisia muoviputkia, halkaisijaltaan noin 50 mm. Lisäksi putket varustetaan lukittavalla metallisella suojaputkella. Uusista putkista kirjataan ylös koordinaattien (ETRS-TM35FIN) lisäksi seuraavat tiedot: materiaali, halkaisija, putken yläpää, putken alapää, siivilän yläpää, siivilän alapää, maanpinnan korkeus, siivilän rakojen halkaisija (mm), maaperän kerrosjärjestys ja mahdollisen kallionpinnan korkeus. Korkeustasot

esitetään valtakunnallisessa korkeusjärjestelmässä (N2000). Asennettavien havaintoputkien tiedot toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Suunnitelman tarkistaminen ja muuttaminen:

Tarkkailusuunnitelma tarkistetaan, milloin sitä olosuhteiden muuttumisen takia on pidettävä tarpeellisena. Tarkkailusuunnitelmaan voidaan tehdä muutoksia sopimalla niistä tarkkailuvelvollisen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä.

TARKKAILUSUUNNITELMAN KÄSITTELY

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asia voidaan kuitenkin ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen on ilmeisen tarpeetonta.

ELY-keskus katsoo, että asiassa ei ole ilmennyt seikkoja, joiden vuoksi asianosaista olisi tullut kuulla. ELY-keskukselle annettiin mahdollisuus kommentoida luonnosvaiheessa olevaa tarkkailusuunnitelmaa ja ELY-keskuksen kommentit on otettu huomioon tarkkailusuunnitelmassa. ELY-keskus on keskustellut tarkkailusuunnitelman sisällöstä tarkkailuvelvollisen kanssa.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus on tarkastanut tarkkailusuunnitelman ja hyväksyy sen 4.5.2020 esitetyn mukaisena seuraavilla huomioilla.

Käytössä olevien vedenottamoiden ympäristön pohjaveden pinnan korkeutta tulee seurata kuusi kertaa vuodessa, muiden vedenottamoiden alueilla neljä kertaa vuodessa on riittävä tiheys.

Tarkkailusuunnitelmaan kuuluvien vedenlaatuanalyysien tulokset tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen suorasiirtona pohjavesitietojärjestelmään (POVET).

Mikäli tällä hetkellä varavedenottamoina toimivia vedenottamoita otetaan käyttöön, tulee tarkkailua tihentää ohjelman mukaisesti sekä pinnankorkeuden että vedenlaadun tarkkailun osalta.

Tarkkailun tuloksista tulee laatia yhteenvetoraportti kahden vuoden välein. Yhteenvedossa voidaan tarkastella myös tarkkailun mahdollisia muutostarpeita. Raportti tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon.

Tarkkailusuunnitelman havaintopaikkoja, seurattavia muuttujia sekä laadun ja pinnankorkeuden tarkkailutiheyttä on mahdollista muuttaa tarvittaessa ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Muutokset eivät saa vaikuttaa tarkkailun luotettavuuteen, laajuuteen tai tavoitteisiin. Asia voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Tällä päätöksellä määrätään tarkkailusuunnitelma Raahen Vesi Oy:n pohjavedenottamoille. Päätöksellä korvataan edellä listattujen vedenottamoiden tarkkailusuunnitelmia koskevat aiemmat päätökset.

Tarkkailulla selvitetään ensisijaisesti vedenottolupien mukaisesti, millaisia vaikutuksia vedenotolla on pohjavesimuodostumaan ja ympäristöön. Tarkkailu tukee myös vedenhankinnan riskienhallintaa mm. muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa. Määrätyillä havaintopisteillä voidaan seurata luotettavasti pohjaveden pinnankorkeuden muutoksia pohjavesimuodostumassa ja siten pohjaveden määrällistä tilaa ja vedenoton mahdollisia vaikutuksia ympäristöön. Pohjaveden laadun tarkkailulla on tarkoitus tunnistaa mahdolliset veden laadun muutostrendit pohjavesimuodostumassa. Raakaveden laadun tarkkailu kaksi kertaa vuodessa käytettävissä olevilta vedenottamoilta on perusteltua vedenhankinnan laajuus huomioiden: vedenottamot sijoittuvat useille, pohjavesiolosuhteiltaan ja riskitekijöiltään erilaisille pohjavesialueille. Raakaveden laadun tarkkailua tehdään ottamoiden lisäksi myös taustatarkkailuna Palokangas-Selänmäki B -pohjavesialueella alueen riskitekijät huomioiden. Myös raakaveden laadun tarkkailu kerran vuodessa ottamoilta, joita ei käytetä vedenhankintaan toistaiseksi säännöllisesti, tukee taustatarkkailua ja vedenhankinnan riskienhallintaa. Vedenhankintaan käytettävien pohjavesimuodostumien raakaveden laadun tarkkailuun velvoittaa myös EU:n vesipuitedirektiivi ja EU:n juomavesidirektiivi.

Päätöksessä on huomioitu vesilain (587/2011) 3 luvun 11 §:n 4 mom. mukaisesti, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettussa vesien tilaa koskevassa seurantaohjelmassa pidetään tarpeellisena seurannan järjestämiseksi. Tarkkailun tietoja voidaan käyttää vesienhoitolain mukaisessa seurannassa ja vesienhoitosuunnitelman laadinnassa.

ELY-keskus katsoo tarkkailusuunnitelman olevan riittävä ja täyttävän vesilain mukaiset vaatimukset sekä vedenottoa koskevien päätösten lupaehdot.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS

Tällä päätöksellä hyväksytty tarkkailusuunnitelma on voimassa toistaiseksi ja päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilaki (587/2011) 3 luku 11 § ja 12 §, 15 luku 9 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän päätöksen käsittelystä perittävä maksu on 330 euroa. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen ELY-keskusten ja TE-toimistojen maksullisista

suoritteista vuonna 2021 (1272/2020). Asian käsittelyyn on käytetty 6 tuntia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös lähetetään tarkkailuvelvolliselle sekä tiedoksi alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle.

Päätöksestä ilmoittaminen

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan myös alueen kuntien verkkosivuilla.

Lisätietoja päätöksestä

Ylitarkastaja Hanna Hentilä, 0295 016 312

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tai päätöksestä perittävään maksuun saa hakea oikaisua Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiseen päättyy 7.2.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Hanna Hentilä ja ratkaissut vesienhoitoryhmän päällikkö Jermi Tertsunen.

LIITTEET Oikaisuvaatimusosoitus

Tämä asiakirja POPELY/1185/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1185/2020 har godkänts elektroniskt

Hentilä Hanna 30.12.2021 12:16

Tertsunen Jermi 30.12.2021 12:12

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Asianosainen, joka on tyytymätön tähän päätökseen, saa hakea siihen oikaisua kirjallisesti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. **Oikaisuvaatimusaika päättyy 7.2.2022.**

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin muutoksenhakija vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon**. Oikaisuvaatimus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähettää postitse tai sähköpostilla.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käytettävissä aluehallintoviraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Maksu

Muutoksenhakijalta peritään oikaisuvaatimuksen johdosta tehdystä päätöksestä käsittelymaksu 130 euroa. Maksu perustuu voimassa olevaan valtioneuvoston asetukseen aluehallintovirastojen maksuista ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 6, 13035 AVI
Käyntiosoite: Linnankatu 3, 90100 Oulu
Puhelin: 0295 017 500
Sähköposti: kirjaamo.pohjois@avi.fi